

تمرین‌های مکانیک کوانتومی ۲

سری دوم

۱- با استفاده از نتایج بدست آمده از تمرین‌های سری قبل می‌گوییم که $\vec{U}$ یک بردار است اگر

$$[L_i, U_j] = i\hbar \varepsilon_{ijk} U_k \quad (\vec{U} = (U_1, U_2, U_3))$$

نشان دهید اگر $\vec{n}$ یک بردار ثابت باشد آنگاه:

$$[\vec{n} \cdot \vec{L}, \vec{U}] = -i\hbar \vec{n} \times \vec{U}$$

۲- الف) نشان دهید

$$p \times L = -L \times p + 2i\hbar p$$

ب) اگر A یک عملگر غیرهرمیتی باشد A یک عملگر هرمیتی است که به روش زیر بدست می‌آید

$$A = \frac{1}{2}(A + A^\dagger)$$

عملگر $p \times L$ را هرمیتی کنید و نشان دهید برابر است با:

$$p \times L = p \times L - i\hbar p$$

۳- نشان دهید اگر U, V بردار باشند آنگاه ضرب داخلی آن‌ها با تمام L_i جابه‌جا می‌شود و ضرب خارجی آن‌ها یک بردار است

$$[L_i, (UV)] = 0$$

$$[L_i, (U \times V)_j] = i\hbar \varepsilon_{ijk} (U \times V)_k$$

۴- الف) ثابت کنید

$$e^A = \lim_{N \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{A}{N}\right)^N$$

ب) با استفاده از لم هاسدورف-بیکر ثابت کنید

$$e^{-\frac{i}{\hbar}ap_x} x e^{\frac{i}{\hbar}ap_x} = x + a$$

۵- اثر عملگر $(1 - \frac{i}{\hbar} \varepsilon x)$ روی حالت دلخواه $|\varphi\rangle$ را با توجه به تابع مکان در فضای تکانه بررسی کنید و نشان دهید

$$(1 - \frac{i}{\hbar} \varepsilon x) |p'_x, p'_y, p'_z\rangle = |p'_x + \varepsilon, p'_y, p'_z\rangle$$

ب) ثابت کنید

$$e^{\frac{i}{\hbar} bx} p_x e^{\frac{i}{\hbar} bx} = p_x + b$$

۶- با استفاده از تمرین قبل اثر عملگر $(1 - \frac{i}{\hbar} \varepsilon L_z)$ روی حالت خاص تکانه $|p'_x, p'_y, p'_z\rangle$ را بررسی کنید

۷- با استفاده از روابط تبدیل مختصات دکارتی و کروی ثابت کنید

$$L_z = -i\hbar \frac{\partial}{\partial \varphi}$$

۸- برای $l = 2, l = 1, l = 0$ اثر عملگرهای اندازه حرکت زاویه‌ای مداری (یعنی L^2, L_-, L_+, L_z) را روی حالت‌های $|l, m\rangle$ بنویسید. (به فرمول‌های ۷,۲۳ و ۷,۲۴ کتاب توجه کنید)

آدرس تلگرام

<https://telegram.me/Quantum2iut>